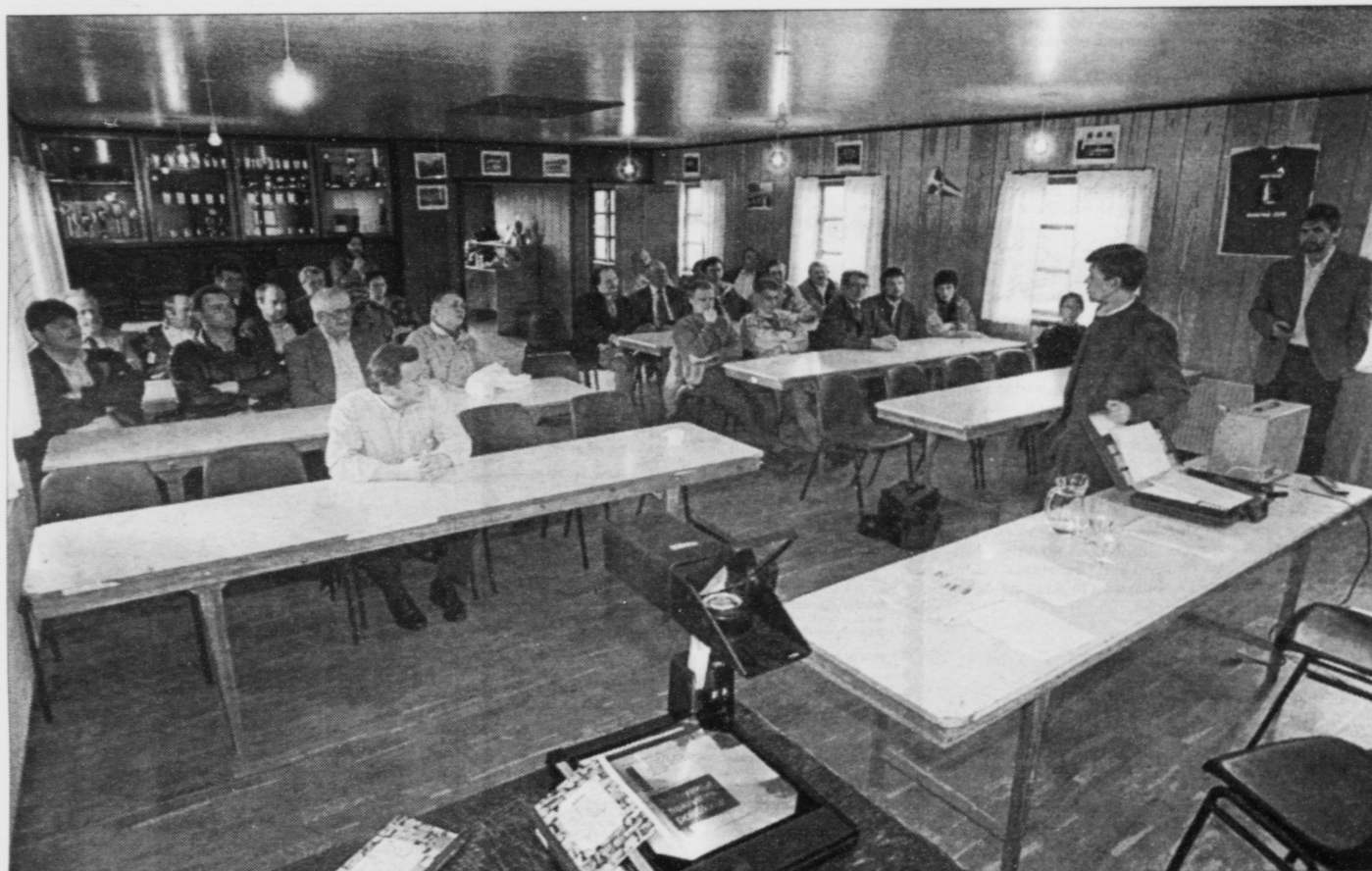

Ahugin fyri fiskivinnufundinum norðuri í Róðrarneystinum í Streymnesi hendan dagin, var hampuliga stórur

Mynd: Jens Kristian Vang

John Smith: Vit kunnu hækka útflutningsvirðið við 3 milliardum

– Fara vit skynsamiliga fram við fiski okkara, líka frá tí, hann kemur innanbórds, so ber til eftir nøkrum árum at hækka útflutningsvirðið á fiski við sløkum trimum milliardum, heldur John Smith

GRÆKARIS DJURHUUS MAGNUSSEN

Fundurin í Streymnesi hendan dagin hevði heitið: „Hvussu troyta vit fiskatil-

– Vit hava altíð dugað at røkt hagan og fjøllini, men verri gongst við fiskinum. Tað má bera til at semjast um ein felags fiskivinnupolitikk, sum kann gagna øllum samfelagnum, heldur Niels Petersen, sum var ein av fyrrreikarunum til fiskivinnufundin norðuri í Róðrarneystinum í Streymnesi

feingið á skynsamasta hátt vistfrøðiliga?

Nógv kom fram á fundinum, men tað, sum gekk aftur og aftur, er fiskahagreiðingin. Semja var á fund-

inum um, at fiskurin í stóran mun verður ov illa hagraiddur. Men hvussu komast skal hagar, at føroyskir fiskimenn og føroysk fiskivinna tekur saman lógvatak,

fyrir í felag at fáa betri góðsku, tað tykist vera eitt sindur ógreitt.

Ein av fyrrreikarunum til fiskivinnufundin, Niels Petersen, undrast á, at tað skal gangast føroyingum so illa at røkja havtilfeingið. Hann visir á, at vit altíð hava dugað at røkt fjøll og haga, men tá tað ræður um fiskin í havinum kring okkum, stendur verri til.

– Vit hava heimsins reinasta hav, vit eru rættiliga væl útgjörd teknifrøðiliga á fiskivinnuøkinum, og vit hava best útbúna sjófólkið. Kortini hava vit ikki heimsins besta fisk. Tað kann ikki vera rætt, heldur Niels Petersen.

Størsti meinbogi er hagraiðingin

Í fjør var útflutningsvirðið á fiski umleið 900 milliónir krónur. Ein teirra, ið heldur hetta virðið kunna hækkað nógv, er John Smith, fiskivinnuráðgevi. Hann heldur, at verður borið rætt at, so kann virðið eftir umleið tíggu árum meira enn tryfaldast, og hann nevnr eitt tal upp á 3,6 milliardir krónur. Men nógv kann eisini broytast eftir bara tveimum árum.

John Smith sigur, at treytin fyri at økja útflutningsvirðið so nógv er, at ein hugburðsbroyting fer fram í føroysku fiskivinnuni.

Hann gongur út frá, at føroyingar í framtíðini fara at veiða millum 110.000 og 120.000 tons í alt. Býtið hevur hann valt at sett soleiðis upp:

Toskur	30.000 tons
Hýsa	20.000 tons
Úpsi	40.000 tons
Longa	12.000 tons
Flatfiskur	8.000 tons
Kongafisk	10.000 tons

John Smith leggur dent á, at býtið av veiðuni í fjør var øðrvísi, men lítið sannlíkt er t.d., at føroyingar fara at veiða somu nøgd av toski í ár sum í fjør.

– Hugburðsbroytingin má fara fram í sjálvari hagraiðingini av fiskinum, líka frá tí hann verður tikin inn á dekkið úti á miðunum. Fiskurin má hagraiðast við skynsemi, ikki minst fyrsta tíman, sigur John Smith.

Hann visir á, at fyrsti líti tímin er týðningarmiklasta løtan hjá fiskinum, skulu vit fáa eina góða vøru og ein góðan pris.

Bakteriur og enzymir
John Smith visir á, at tað

gongur rættiliga stutt tíð eftir at fiskurin er deyður, til bakteriur og enzymir fara at trívast væl. Tí er tað so umráðandi at hagraiða fiskin skynsamt frá fyrstu løtu. Til dømis má fiskurin leggjast í ís í seinsata lagi ein tíma eftir, at hann er komin inn á dekkið.

– Tað er sjálvandi ikki nóg mikið at leggja hann í ís, so at hann heldur sær til seljarin fær hann undir hond. Fiskurin má leggjast í passaligum hita/kulda alla tíðina; líka til hann er á marknaðinum, sigur John Smith.

Hann visir eina ferð enn á, at fiskurin hevur hægsta virðið, tá hann kemur inn um lunningina. Tí ræður um at hagraiða fiskin soleiðis, at virðið/søluvirðið, sum er hægst, tá hann kemur inn um lunningina, sum longest hevur hetta hægsta søluvirðið. Men hvussu gera vit so tað?

Her er tað vit koma til blóðging, kryvjing og ísingina. Tað hevur eisini týðning, at fiskurin liggur í renningi vatni, og at hann verður ísaður í hósikilgar kassar. Ov stórir kassar kunnu beinleiðis oyðileggja annars góðan fisk.

Mynd: Jens Kristian Vang